

Dzień

## Pomorza

12 stron  
Cena 10 grDRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA  
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA  
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-50 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-71 (kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.374.

## Wielki dzień Wybrzeża

Uroczysta koronacja Matki Boskiej Swarzewskiej  
w obecności 50 tysięcy wiernych

Dzień 8 bm. był dniem podniosłego święta dla całego naszego wybrzeża morskiego. Kulminacyjny punkt uroczystości swarzewskich poprzedziły kilkudniowe modły z udziałem nieprzebranych tłumów pielgrzymów, przybyłych z całego Pomorza, z Gdańska i z dalszych stron Polski. W przeddzień koronacji, dnia 7 bm. wieczorem cudowną statuetkę Matki Boskiej Swarzewskiej wyniesiono w uroczystej procesji z kościoła parafialnego na plac koronacyjny i ustawiono na specjalnie zbudowanym i bogato udekorowanym ołtarzu polowym.

Całonocne modły  
kilkutysięcznych tłumów

O wzniosłym nastroju religijnym, jaki panował wśród wiernych, zgromadzonych w Swarzewie, świadczy fakt, że przez całą noc z 7 na 8 bm. kilkutysięczne tłumy trwały w modlitewnym skupieniu na placu przed figurą Królowej Polskiego Morza, jaśniejącą w blasku lamp elektrycznych i reflektorów. Był to widok wspaniały, dający żywe świadectwo tej przeogromnej czci, jaką ludność Kaszub żywi dla swej Patronki.

## Całe Kaszuby w Swarzewie

W środę — dzień głównych uroczystości koronacyjnych — do Swarzewa w dalszym ciągu napływały pociągami, autobusami i pieszo nieprzebrane rzesze pielgrzymów. Puck i Wejherowo, tak samo zresztą, jak wsie nadmorskie, wyludniły się prawie całkowiście. Sklepy, a nawet restauracje i jadalnie w miastach były zamknięte do godz. 15.

W Swarzewie natomiast od wczesnych godzin rannych panował ruch nieopisany. Ściągające pielgrzymki zapelniały szalenie wielki plac przed ołtarzem polowym, wytrwale oczekując podniosłej uroczystości. Tłum przedzielony został pośrodku szpalami marynarzy i policji, dając wąskie przejście dla dygnitarzy państwowych i kościelnych oraz delegacji ze sztandarami.

O godz. 9.30 w pobliżu ołtarza polowego JE. ks. biskup Dominik w asyście kilku księży dokonał aktu poświęcenia nowego dzwonnicy dla kościoła swarzewskiego, ufundowanego przez znaną rodzinę Torlińskich z Wielkiej Wsi. W tym samym czasie w kościele parafialnym odbywały się wotywy, po czym nastąpiło wprowadzenie we wspaniałej procesji legata papieskiego, JE. ks. biskupa Okoniewskiego z kościoła na plac koronacyjny. Procesję otwierał las barwnych, złocejących się w słońcu sztandarów, za którymi pod baldachimem kroczył ks. Biskup w otoczeniu licznych kleru z ks. ks. prałotami Roszczyńskim i Witkowskim oraz kanonikami Turzyńskim z Gdyni i Kozłowski z Torunia na czele.

Tuż za baldachimem postępował p. Wojewoda Pomorski min. Raczkiewicz, specjalnie przybyły na uroczystości, dalej p. Komisarz Rządu m. Gdyni Sokół, dyr. DKP p. inż. Dobrzycki, kurator Okręgu Szkoln. p. dr. Ryniewicz, p. insp. PP. Nowodworski, p. starosta Potocki i in. U stóp ołtarza znajdowali się już przybyli z Gdyni dyrektor dep. morskiego p. Mozdzeń-

ski, dyrektor Urzędu Morskiego p. Legowski i dowódca Obrony Wybrzeża p. kmr. Frankowski.

Przed uroczystym aktem koronacji od-

czytano przed ustawionym na ołtarzu mikrofonem radiowym treść dekretu papieskiego, nadesłanego przez Stolicę Apostolską z okazji uroczystości swarzewskiej. Część



Cudowna statua Królowej Polskiego Morza w Swarzewie w insygniach koronacyjnych. — Korona N. M. P. i Dzieciątka Jezus, jak również pozostałe insygnia są szczerozłote, wysadzone drogimi kamieniami. Insygnia ufundowane zostały drogą składek z całej Polski i stanowią przepiękną ozdobę cudownej statuy, która na uwagę zasługuje nie tylko jako przedmiot kultu religijnego Pomorza i Polski, lecz także jako dzieło sztuki o wysokiej wartości.

Niewielka figura Madonny z Dzieciątkiem, umieszczona obecnie w ołtarzu wielkim kościoła swarzewskiego, jest rzeźbą z drzewa lipowego, pokrytą polichromią i złotem. Figura ta jest cennym zabytkiem sztuki średniowiecznej.

Na specjalną uwagę zasługuje dekoracyjnie wykonana szata Madonny, typowa dla okresu gotyckiego.

Gotycki charakter stylowy tej cennej rzeźby jest wyraźnym potwierdzeniem nieprzerwanego od czasów średniowiecza polskiego kultu Madonny Swarzewskiej.

**Fermenta**  
NAJLEPSZY OCET DO ZAPRAW

dekretu, dotycząca koronacji Matki Boskiej Swarzewskiej na Królową Polskiego Morza, spisana na skrawkach cienkiego pergaminu została następnie umieszczona w berle, przytwierdzonym do ręki statui.

## Akt koronacji

Następnie rozpoczął się kulminacyjny akt uroczystości. Przyobleczony w szaty pontyfikalne JE. ks. biskup Okoniewski w obecności dostojników państwowych i kościelnych z p. Wojewodą Pomorskim Raczkiewiczem i JE. ks. biskupem Dominikiem na czele, nałożył szczerozłote, wysadzone drogocennymi kamieniami korony najprzód na głowę Dzieciątka Jezus, a następnie na głowę Matki Boskiej przytwierdzając zarazem do jej ręki berle z papieskim dokumentem, odmawiając przy tym przepisowe modlitwy. Blisko 50-tysięczny tłum wiernych w największym skupieniu śledził przebieg tej podniosłej ceremonii.

Po dokonaniu aktu koronacji, JE. ks. biskup Okoniewski wygłosił dłuższe, piękne kazanie, w którym podniósł wiekowe przywiązanie ludu kaszubskiego do wiary katolickiej i do Ojczyzny. Dzisiejsza uroczystość jest nowym zbrataniem się Kaszub z całą Polską, której lud wybrzeża ofiarowuje największą swą świętość, od lat z czcią najwyższą przechowywaną i strzeżoną cudowną figurą swej Patronki — od dziś Królowej Polskiego Morza.

Uroczystości na placu koronacyjnym zakończyło nabożeństwo pontyfikalne po którym wyruszyła znowu procesja, tym razem z ukoronowaną już Cudowną Statuetką, przenosząc ją do kościoła, gdzie została umieszczona w specjalnej wnęcie głównego ołtarza.

Zakończona w ten sposób wspaniała uroczystość swarzewska była transmitowana przez Rozgłośnie Pomorską Polskiego Radia co przyczyniło się do ściągnięcia uwagi całego kraju na skromną cichą wioskę nadmorską. Uczestnicy uroczystości wynieśli ze Swarzewa niezapomniane wrażenia.

## Masakra wśród uchodźców chińskich

Szanghaj. (PAT) Samoloty japońskie zbombardowały pociąg z uchodźcami chińskimi z Szanghaju w chwili, gdy wjeżdżał na dworzec Sung-kiang na linii kolejowej

Szanghaj—Hangczau.

Według informacji z chińskich źródeł 300 do 400 Chińczyków zginęło. Dworzec został częściowo zburzony.

## Miliony rybaków chińskich w nędzy

Szanghaj. (PAT) Mimo, że chiński handel zewnętrzny odbywa się wyłącznie za pośrednictwem statków cudzoziemskich, blokada japońska dała się dotkliwie we znaki gospodarstwu chińskiemu. Blokada u-

nieruchomiła zupełnie niezliczoną ilość dżonek oraz około 700 parostatków o łącznym tonażu 180 tys. ton, które kursowały pod flagą chińską. Miliony rybaków blokada pogrążyła w nędzy i pozbawiła zarob-

ków przeszło 25 tys. marynarzy.

Różne interesy obcokrajowców są narażone na szwank wskutek blokady, zwłaszcza w Hongkongu, do którego portu przybyło w ciągu ostatniego roku około 20 tys. statków chińskich.

## Chińczycy trwają na stanowiskach

Szanghaj. (PAT) Pomimo trwającego bez przerwy bombardowania pozycji chińskich przez baterie japońskie — Chińczycy utrzymali prawie wszystkie swe stanowiska i wyjątkiem pola wyścigowego — także zajęli japończycy.













